

Detta fick jag av Erik Hartler

onsdagen den 3 Decemb. 1997

När Erik, Per Tyrell och jag hade sett på Tygeljö kyrkogård

Tom Alm
Bihång.

På tal om Frans Wilhemsson, som jag skildrat i så entusias-
tiska ordalag, vill jag framhålla en annan sida av honom, som
visar hans akthet, när så skulle vara. När han någon gång
rester bort, till ett mål eller andra ärenden, brukar han som jag
färeskiva den kunnighet och arbete, som skulle utföras under hans
bortstär, och det var i regel tillbaget så, att det ej fanns några
förbehållningar eller dubbla funderingar, som lätt kunna infinna
sig när styret är borta eller utom synhåll, det var bara att gå
från ett värd än vanligt. Nu fanns du utom mig en min
där och en vattpröjke. Vid den åldern ha de ej kunnat
som barnen. När de se sig spring, tar den ut sin rätt, de glö
ma så så lätt livets oberäkliga gardskranning och så vet man
hur det går. När så Frans kom hem så du lite efter middags-
rasten och såg resultatet, kunde han gripas av en helig rusa
och så sanna han dem på ständigt fat en omgång, som hållt
att stanna blodet i dem. Det fick ju bli en varning, ett
mer tecken till en annan gång. Om det gjorde någon nytta
i kängden skanner jag ej så noga ihåg, men så mycket
jag att det hos dem väckte akthet och som aldrig ginge
bort bort. Det är farliga saker, när kärlek och fruktan
i en plats. De hämnades med att inländer skanna ärenden
om, att under handens godmodiga uppsyn ligger hin på
den under skinnet. eller vi få skanna ihåg, att han efter
den tidens sed var i sin fulla rätt att göra som han gör.
Det var en guds behaglig gärning och talerades om my
sigheter och tjänstgöring. Det tidens sed, dess tidens
som fallt av sig själva som gamla hus. Och fallit har

den, som jag tror, får alltid. Nu sitta humaniteten i hög sätet i hemmet, i skolan och hela livet igenom. Vi leva nu i barnens förlorade tider, det äfta vi ^{är} äldre, som få lyda och ha överseende med deras mycker, de skola våra barn, få ej bannas ut dem, som i den gamla goda tiden? Tränsteth detta, som ej på något vis ställer honom i en ofördelaktig dager, älskare ej i minna ögon, var han, ung som han då var, en respektabel och präktig utbildad och den aktning som jag har för honom då har, som jag förestår förskräkt, snarare till än antagit under så många 40 åren.

Tränsteth i Stockholm, slut nu, ska vi granska ett tag. Det var en utställning som ärois i förväg utbaserades som ett underverk, som skulle stå en värld med häpnad, som den ju ärois gade, men på matsatt håll. Personligen såg jag den aldrig och jag hyser icke mig själv en lilla dald glädje ärois, att jag blev förkänad för att se spektaklet. Genom prästen och hälsagar har jag bildat mig en föreställning om den som nog ligger sanningen närmast. Sen den blev för dig och invigd under pomp och ståt, blev det så förunderligt tyst i tidsningarna om den, man kunde nästan tro att den kommit bort liksom själv för reglaren ^{när} han gick på land. Att tinea eller lyzza upp träbådar med ett på ett håll smagt sluttande tak, kåkar, som mera påminner om primitiva bekvämlighetsinrättningar än bastadshus, kan vilken suntenamossnickare och kläppare som häls uppå, utan att risken få sin jämsa rubblad ut tanke arbete. Men att uppå en lyzza, som tilltalas ägat

och sätter vårt konstsinne i delling av förtjusning, det kan man kalla för konst. Det föddes snille och kluraktiga jämnar, men något sådant tror jag ej någon besökare på F. his kunnat upptäcka ej ens med ett metrarskap. Dock ej allting var funkis. De huktäsa priser, som allmänheten li- skild på här och var, stala i nivå med de riksbekanta. Stockholmsmunens metaller, man skulle nästan kunna mistänka, att de på något vis gått in i kampanjens sky. Och så kronan på merket. Med 4 millioner besökare, som äverskridit alla beräkningar, går ändå en förlust på flera hundra tusen kronor. Det är minst av allt 'funkis'. Det mi- vara någonting sameting, rating i det hela. Den lygnad de planeternas äändliga hanna visades, var det bästa av allt, det var underbart. Men det var anmärkande med en ut- ställning, det kunde lika bra ha varit som hädat. Den skänning som, när han fick syn på kätostaden uppsas. Har man sett, de ligger ju Kiviks marknad, kan man säga träffa humudet på spiken. Den göteborgare som när han i sällskap med en yverbasen Stockholmare sett över området, yttrade helt stort: En utställning är ej ha kastat stort mer än vi förlora på vår, f. neku ej Göteborgarnas välkända förmåga att sätta pris, även i et. Obetalbar var nog den förrvning och missräken sam en patriarkisk inföding skände, när en Amerikanare, som gått igenom hela området, frågade helt nämt: säg mig, var ligger er utställning? Men nu är det ju så i Stockholm, sommar som vinter, har så många skänhet.

vården att tjuda på året om, så att de många, som rest dit
 upp i sommar kunnat skaffa sig en god valuta och ett
 angenämt och varaktigt minne för sin utlagda frång.
 'Funki's' färutan.

Nu skall jag visa ett litet prur på dialekten sådan
 den talades på Söderslätt då jag var der i unga år.

Jaa du Ida, nu kan du inte sig anned än add jaa
 vad redi, som skræved ett sänned lant här, de hade
 du nock allti stod mij am. Men du kan tra add de ha
 vad ti gna prur i alle kræga, lant libauge i tien so
 sam gæd o fared sin vej. Men barten man vill hry
 sig ett lide græn, så evde allti nåed man ka kunn
 prur, nar man har sig tii minges. Nar man har va
 prur lanned har man allti lænd sig nåed, de måste
 glemmes, men nåed kan man rodu fram o de å dee
 jaa har tæd i lar mee så gætt jaa har nåed måed.
 Du kan se adde har vad hadde rohed o råhed, men
 säu har ~~ton~~ de vell allti vad fou hadde ^{den} ene o den
 unne. Vi färer nock surva samme slæus kælslabb
 lidt tii mans. De trer ente o dræ sig tii sies, ma
 får nock va mee am man vill ble nåed o liavut
 kan de iblann se ud sam gijk ^{de} rent hænad vâse
 fou en. Där ska inte mije tii, uden add man ble
 mi dalled hamnôr o då hles man säu narvslæen
 säu man kan ble rent ifrå sig. Men se dæu inte å
 lu hamnored ta rætt prur en åå gå åå ^{va} narvslæen åå
 gla råbed, då hles man inte lied åå næn. uden

man får by till ää milles opp säj ää näen yntja gång
 se litte kasperad ud, si traer strajo folk ud man ää
 näed di traer man har meer i sitt haed än di kan
 kumma ungerfung mee. Nu ska jaa försöja göra
 rim om jaa dær tied.

Ja sier du de ud jaa vadd me
 Tillä ud jaa nau tiden.

Ad jaa har bleed de jaa nu ee,
 De har jaa bleed me tiden.

Ja nutta svin ää lidde kär,
 Ää jare nu jaa kanne.

Ää nutta möj me rullebär,
 Ää nu sam vanli kanne.

Sen ble jaa dräng ää sudd i stuan
 Ve barenstänjk ää skar allt brä.

Ja jare yde hela nan
 Ää gnode proa far liv ää dä.

Nan ve ble kväll jaa lysel tände

Ää lä ää heste far mij säl,

Ää ejed lys jaa allti hände

Ej banens. Eller fik nu rejäl.